



AEO WHITE PAPER

AEO topics bij (her)beoordeling



ORA

Offshore Customs Consultancy

Achtergrond- en uitgangspunten van de AEO-vergunning

1. **Rol van de marktdeelnemer**
2. **Staat van dienst op het gebied van het naleven van de douanewetgeving**
3. **Een deugdelijke handels- en vervoersadministratie (die passende douanecontroles mogelijk maakt)**
4. **Financiën en solvabiliteit:**
 - welke invloed heeft douane wet- en regelgeving op dit gebied?
 - passende veiligheidsnormen, niet alleen in- en om het bedrijfspand maar ook de beheersbaarheid van informatiestromen
5. **Vakbekwaamheid op douanegebied**
6. **Douaneaangiften en vereenvoudigingen bij export**
7. **Het belang van AEO-awareness** (interne opleiding etc.)
8. **Monitoring en douanetoezicht binnen het AEO-proces met speciale aandacht voor:**
 - Het verzamelen van informatie en het plan van aanpak
 - Het bepalen van risicogebieden
 - Welke risicogebieden zijn reeds afgedekt door huidige maatregelen en welke niet
 - Het nemen van aanvullende beheersmaatregelen
 - Het vastleggen en documenteren
 - Het zichzelf beoordelen in het document 'samenvatting self-assessment'

De (interne) awareness training helpt de medewerkers bewustwording met betrekking tot alle plichten en de verantwoordelijkheden die de status AEO met zich mee brengt, vandaar dat deze 'Awareness training AEO' is meegenomen in deze opsomming.

Van bedrijven wordt steeds meer verwacht dat zij hun eigen verantwoordelijkheid (h)erkennen en daarop gebaseerd PRO-ACTIEF-handelen.

Dit wordt extra benadrukt bij het aanvragen en verlening van de AEO-vergunning. Een vergunning die niet alleen voor een douane-afdeling geldt, maar voor de hele organisatie inclusief de logistieke keten. Tijdens de awareness training, waarbij de gehele organisatie wordt uitgenodigd, zal men zich beter bewust worden van deze verantwoordelijkheden en ook wat deze verantwoordelijkheden inhouden.

Het beleid van de douane is door de komst van AEO gewijzigd in een beleid van wantrouwen naar vertrouwen. Waarop is dit vertrouwen dan gebaseerd?



Dit vertrouwen is gebaseerd op ervaringen uit het verleden, de eigen beoordeling zoals uitgevoerd door het bedrijf zelf (self assessment) en de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf bij de naleving van de AEO-voorwaarden.

Eigen verantwoordelijkheid betekent dat het AEO-bedrijf zelf haar (douane- en veiligheids) processen waarborgt, bewaakt, opvolgt, controleert, vastlegt en wijzigt indien en waar nodig. Het bedrijf moet zich dus bewust zijn van “waar zijn we mee bezig”.

Compliance en clarity in douaneprocessen

Goederencodes controleren? Bij een niet-juiste indeling (waarop de douane streng controleert), is deze ook onverbiddelijk bij fouten.

Ook het zeer belangrijke stuk van vakbekwaamheid is hierin tevens meegenomen.

In de sedert 1 mei 2016 geïmplementeerde Europese douanewetgeving de Union Customs Code (UCC) bij ons genoemd het Douane Wetboek van de Unie (DWU) staan een aantal eisen m.b.t. deze vakbekwaamheid die moet worden kunnen aangetoond omtrent diegene die daadwerkelijk de douaneaangifte instuurt via het douanesysteem (aangever/declarant). Het in punt 8 genoemde AEO self-assessment-methodiek en het monitoren door de AEO vormen een belangrijke basis voor het permanent voldoen aan de AEO voorwaarden.

Bedrijven geven echter regelmatig het signaal af, dat ze het

huidige verschil in ondervonden toezichtlast tussen AEO en niet-AEO-bedrijven als onvoldoende ervaren.

Je hoort vaak opmerkingen over het gebrek aan een eenduidig toezichtkader en het missen van een voor iedereen duidelijk communicatieprotocol. Een deel van de AEO-vergunninghouders geeft aan, moeite te hebben met het invulling geven aan risicobeheersmaatregelen om de AEO status te kunnen (blijven) behouden en met het monitoren van de werking van beheersmaatregelen.

Ook hebben sommige bedrijven moeite om de aandacht vast te houden die er was bij het verkrijgen van de AEO-status. De mogelijke doorontwikkeling van de kwaliteit van de interne beheersing staat daarmee onder druk.

Nieuwe AEO guidelines vergroten daarnaast de urgentie van het aantoonbaar monitoren van de werking van interne beheersmaatregelen, een tijdige terugkoppeling van proceswijzigingen aan de douane en het inzicht hebben in de wijze van toezicht door de douane.



Volwassenheidsniveaus volgens de Douane

De Nederlandse Douane heeft ervoor gekozen om de kwaliteit van beheersingsmaatregelen in het kader van het AEO self-assessment uit te drukken in een volwassenheidsniveau dat qua score kan variëren tussen 0 en 5.

Tabel 1 geeft globaal de betekenis van scores weer

Tabel 1	Omschrijving volwassenheidsniveau
0	Geen beheersingsmaatregel toegepast
1	Interne beheersingsmaatregel bedrijfsprocessen ad hoc / ongeorganiseerd
2	Interne beheersing van bedrijfsprocessen volgt een vast patroon
3	Interne beheersing bedrijfsprocessen beschreven / bekend
4	Bedrijfsprocessen worden intern gecontroleerd en geëvalueerd
5	Interne beheersmaatregelen geïntegreerd en continu geëvalueerd

De bovengenoemde scores vormen een belangrijk onderdeel van het hele AEO proces van zowel de afgifte als het toezicht, en zal het bedrijf deze scores moeten gebruiken om aan te geven op welk niveau de risicobeheersmaatregelen zich bevinden. Niet alleen bij de aanvraag maar óók en **JUIST** tijdens de periode ná afgifte van de AEO-vergunning. De douane gebruikt deze scores om vast te stellen of:

- A. er een AEO vergunning kan worden afgegeven;
- B. of de afgegeven vergunning kan worden gecontinueerd;
- C. hoe het toezicht kan worden ingericht.

Veel bedrijven ervaren in deze aanpak van de douane nog relatief veel interpretatieruimte.

Het zgn. ‘rondmaken van de leercirkel’ is daarbij heel vaak een onderwerp van discussie.

In het rondmaken van de leercirkel zijn vooral het vastleggen van de resultaten van de interne controle en de communicatie met- en vervolgstappen van- het management van belang. Bovengenoemd overzicht kan daarom zowel voor je bedrijf als voor de Douane een goede hulp zijn bij de vaststelling van het niveau van beheersing.



Er is een ten eerste een belangrijk verschil tussen de niveaus **reactiviteit** versus **pro** activiteit. Het tweede punt van aandacht is het **lerend vermogen** van het bedrijf.

Wat doet het bedrijf eraan áls er iets misgaat of dreigt te gaan, om dit (in de toekomst) te voorkomen? En hoe effectief is dat?

Een van de hulpmiddelen om structuur aan te brengen bij risicomanagement is het ‘Deming Wheel’*:

- **PLAN** ontwerp een plan voor verbetering; leg doelstelling vast
- **DO** geplande verbetering uitvoeren in proefopstelling
- **CHECK** meet resultaat; vergelijk met oorspronkelijke; toets aan doelstelling
- **ACT** bijstellen aan de hand van resultaten bij CHECK



Bij reactief en ad hoc risicomanagement, worden risico's op ad hoc basis aangepakt ('Do'). Naarmate meer gepland en gecheckt wordt, wordt het risicomanagement effectiever. Door frequent bijvoorbeeld 2 x per jaar op basis van de vastgelegde monitoringresultaten de beheersmaatregelen bij te sturen, kan risicomanagement structureel worden verbeterd. Daardoor verbetert de kwaliteit van de interne beheersing en wordt het risico gereduceerd.

* 'Deming Wheel' is een creatief hulpmiddel voor kwaliteitsmanagement en probleem-oplossing ontwikkeld door William Edwards Deming. De cirkel beschrijft 4 activiteiten die op alle verbeteringen in organisaties (bedrijven) van toepassing zijn, en zorgt voor betere kwaliteit. Het cyclische karakter garandeert dat de kwaliteitsverbetering continu onder de aandacht is. De medewerker aan een (productie-) proces is hierdoor in staat de eigen werkwijze te beoordelen en te verbeteren. Werkzaamheden van deze vormen een eigen deelproces van het hoger gelegen proces. Management voert analyse over hoger gelegen processen en directie voor de primaire bedrijfsprocessen.



Gestructureerde risicoanalyse

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan is een strategische keuze van het bedrijf.

Risicobereidheid en -tolerantie van het bedrijf zijn bepalend voor de mate van risico-bewustzijn en visie op risico-management.

Risicobeheersmaatregelen moeten op maat worden ontwikkeld voor een specifiek probleem.

Om te voorkomen dat daarbij te veel moet worden geïnvesteerd in verschillende beheersmaatregelen of in het monitoren van de werking van de beheersmaatregelen, kan de synergie worden gezocht tussen verschillende risico-beheerschema's.

Dit zou kunnen zijn in een schema voor AEO, ISO-normen (zoals ISO 9001 voor kwaliteit, 14000 voor milieu, en/of 27001 voor informatieveiligheid) of Erkend Luchtvracht Agent.

Een goed overzicht van alle mogelijke risico's in de supply chain kan de basis vormen voor een efficiënte integrale aanpak voor alle standaarden.

Als een bedrijf het overzicht nog niet heeft, dan kan het slim zijn de risico-identificatie te beginnen met het inventariseren van alle eisen en bedrijfsrisico's vanuit de bedrijfsdoelstelling, klant- en productportfolio, en het werkproces, zonder de douanerisico's als op zichzelf staand te beoordelen.

Door de overlappende risicobeheersmaatregelen in te zetten en te monitoren voor verschillende (veiligheids-) programma's, kan het bedrijf met beperkte inspanning aan meerdere certificeringen voldoen.



Scope van de risicoanalyse op basis van oorsprong en impact van risico's

Bij het identificeren en analyseren van risico's kan je als bedrijf ervoor kiezen alleen naar de specifieke logistieke activiteiten of je eigen interne operaties te kijken.

Dit is echter een risico in zichzelf, omdat hierdoor risico's in bedrijfsbrede (logistieke) processen worden gemist. Voor een volledig beeld zal je directe relaties met andere personen en/of organisaties, in de keten en/of in het supply netwerk in ogenschouw moeten nemen.



Aannamebeleid met eisen houding/gedrag

Bij het inhuren en aannemen van personeel zijn bepaalde zaken vanzelfsprekend. Zo moeten zij vaak verschillende talen spreken, commercieel ingesteld zijn, een goed besef hebben van cultuurverschillen en flexibel zijn in hun manier van handelen.

Hierbij zou ook geïntegreerd moeten zijn wat de mate van risicoaversie is, deze te toetsen en het besef van het belang van compliantie te bespreken, zodat het grote compliantierisico direct al wordt herkend.

Bij de selectie voor douanespecialisten kan men specifiek letten op:

- nieuwe medewerkers die vertrouwen richting de douane in het DNA hebben zitten, want een open houding en 'goede attitude' scheppen vertrouwen
- die de consequenties van hun acties her- en erkennen
- verantwoordelijkheid nemen voor dingen die niet helemaal kloppen

Voordelen:

- Door mensen aan te nemen die van nature compliant en risicoavers zijn, loop jij als bedrijf als geheel een veel minder groot risico. Alhoewel dit geen harde maatstaf is, lijkt menselijk gedrag in de praktijk één van de belangrijkste parameters in risicomanagement
- Ook is personeelsselectie- en aanname een belangrijke 'zachte' beheersmaatregel, die het vertrouwen tussen douane en betrokken bedrijf zeer vergroot



Houding/gedrag management (‘the tone at the top’)

Hierbij gaat het om de houding of stemming in de top van het management, waarbij er mooie voorbeelden zijn hoe deze ‘tone at the top’ bij verschillende bedrijven wordt bepaald en uitgedragen. Dit kan worden bereikt door het volgende.

- I. Compliance Committee instellen op directieniveau
- II. Verantwoordelijkheid voor implementatie en onderhoud van AEO valt direct onder dit Compliance Committee zonder conflicterende belangen (‘operatie moet door’) en vindt er duidelijke functie-scheiding plaats
- III. Communicatie vanuit directie belangrijkheid van juiste gegevens i.p.v. gunstige tarieven. Wees hierin eenduidig en spreek geen prestatiedoelstellingen af die iets anders suggereren
- IV. Compliance als onderwerp bij welkomtspeech vanuit directie bij binnenkomst van iedere nieuwe medewerker
- V. Directie rekent medewerkers/management af op compliance-resultaten



Investeren in opleidingsniveau

Investeren in het kennis- en opleidingsniveau van personeel en de doorontwikkelings-strategie binnen je bedrijf zoals bijvoorbeeld van AEO coördinator naar Master-opleiding 'Customs and Supply Chain Compliance' welke bijdraagt aan kwaliteit van interne procesbeheersing en tevens ook het vertrouwen van externe partijen in de organisatie.

Voorbeelden

Alle medewerkers die met de douane te maken kunnen krijgen zoals in- en verkoop-functies volgen een douane-opleiding en mogen cursussen volgen zoals bijvoorbeeld Beurtvaartadres, EVO, Fenex of Fenedex. Zij volgen regelmatig 'opfriscursussen', bijvoorbeeld over de tariefindeling.

Zorg dat alle douanemedewerkers Basisopleiding Declarant hebben gevolgd en alle declaranten de Vakopleiding Declarant. Minimaal één medewerker volgt de Master 'Customs and Supply Chain Compliance' aan de Rotterdam School of Management (RSM Erasmus Universiteit Rotterdam).

Voordelen

Kennis en vaardigheden van medewerkers wordt voortdurend ontwikkeld en bijgehouden. Bovendien is er sprake van het delen van kennis. Dit draagt bij aan het 'first time right' principe, wat uiteindelijk vaak efficiënter is dan achteraf fouten te corrigeren. Een (opfris) cursus kan het belang van goed handelen nog eens extra onder de aandacht brengen.

Door de bereidheid van de directie om hierin te willen investeren toont dit de medewerkers, dat de directie compliance zo belangrijk vindt dat daarin ook wordt geïnvesteerd.



Verbeterthema's

Periodiek worden aandachtsgebieden of thema's voor verbeteringen aangehaald om aan de hand daarvan met het bedrijf tot verbetering te komen. Voordeel is, dat gerichte aandacht op één specifiek thema per periode leidt mogelijk tot een betere oplossing dan gespreide aandacht voor de gehele AEO agenda over een langere periode.

Uiteindelijk komt ieder probleem grondig aan bod. Door de vraag breed neer te zetten, worden alle medewerkers aan het nadenken gezet en komt men tot een betere en meer gedragen oplossing voor een probleem. Bij het efficiënt in stand houden van AEO eisen spelen vraagstukken als:

- in welke mate ben je (nog) AEO-waardig
- kan je dit zonder grote investeringen worden?

Door slim te kijken naar wat echt nodig is, worden er erg veel hoge en vaak ook onnodige kosten bespaard.



Toezicht op maat

(dit is mogelijk voor individuele klanten van de douane)

Een bedrijf dat door de douane als individuele klant wordt aangemerkt, kan met de douane in gesprek gaan over de beheersing van bedrijfsprocessen en het toezicht dat door de douane wordt uitgeoefend. Hierdoor kan onnodig werk worden voorkomen en kan het toezicht beter worden ingepast in de bedrijfsvoering.

Sommige administratieve handelingen kan men vervangen door systeemcontroles wat zich vertaalt naar kostenreductie. Het bedrijf kan proactief een scala aan suggesties geven m.b.t. uitoefening van het douanetoezicht. Soms oppert een bedrijf een idee bij een klantmanager en weegt het bedrijf vervolgens af of de door de douane gestelde randvoorwaarden opwegen tegen het te behalen voordeel.

Het voordeel van een proactieve houding is een constructieve vorm van samenwerking met de douane. Er is wel een basisvoorwaarde aan verbonden: er moet regelmatig overleg worden gevoerd tussen partijen. HT (Convenant Horizontaal Toezicht) in combinatie met AEO maakt het bedrijf voor de belastingdienst transparanter. Deze transparantie vertaalt zich in meer vertrouwen bij de belastingdienst in het algemeen en kan daardoor worden vertaald naar verdergaande facilitering door de douane in het bijzonder.

Door dit open overleg tussen 'gelijken', als in een partnerschap, kunnen voordelen voor beide partijen behaald worden.

Eén voorbeeld is de elektronische aangifte of inspectie op een onhandig punt in de keten. Elektronisch aangeven is handig, maar daadwerkelijk alles elektronisch aangeven is tijdens operationele werkzaamheden soms niet handig. Voor een inspectielocatie kan een prima alternatief aanwezig zijn. De bezwaren tegen de huidige situaties kunnen op alle niveaus worden besproken.



Bundeling van kennis

De bundeling van kennis binnen het bedrijf zoals bijvoorbeeld in een shared service centre (SSC) maakt het mogelijk om kennis over het beheersen en monitoren van compliance risico's variërend van classificering tot escalatieprocessen vorm te geven voor de customs compliance. Eventueel zou dit de sub-taak kunnen zijn van bijvoorbeeld de kwaliteitsmanager van een onderneming.

Door douanekennis te bundelen kan deze er dan voor zorgdragen dat douane-afhandeling zo efficiënt mogelijk gebeurt. Een operationele afdeling kan dan met vragen over o.a. restricties voor een oorsprongs-/bestemmingsland (of een bepaald goed- of handelsroute) deze centrale afdeling/medewerker raadplegen. Het combineren van zo veel mogelijk verschillende programma's (ISO, AEO etc.) in één schema voorkomt tevens dubbel werk.

Een andere optie is dat men een centrale kennis-tool raadpleegt, waarbij onderhoud van deze tool valt onder verantwoordelijkheid van de customs compliance manager, en dit zorgt ervoor dat de douaneafhandeling zo goed mogelijk plaatsvindt. Indien een bedrijf voor een groot deel geautomatiseerd is, kunnen de door het SSC onderzochte regels en procedures met betrekking tot o.a. HS-codes automatisch worden uitgevoerd in een douane-gerelateerd

programma van diverse bedrijfsonderdelen. Zo kunnen in het operationele bedrijfssysteem bepaalde beheersmaatregelen worden ingebouwd zoals een **pop-up** wanneer bijvoorbeeld een land niet mag worden bediend.

Voordeel

Van de verantwoordelijke persoon of afdeling mag worden verwacht dat deze douanekennis op efficiëntere wijze op peil houdt dan wanneer verantwoordelijkheden decentraal (her en der) in de organisatie zijn vastgelegd. Met deze kennis kan bijvoorbeeld optimalisatie van douanerechten worden bewerkstelligd door centrale classificatie, en dat zowel de interne als externe partijen eenvoudig de weg naar de juiste personen vinden.



Multifunctioneel audit/ontwikkelteam

Een multifunctioneel audit/ontwikkelteam bestaat uit medewerkers welke deelnemen vanuit verschillende bedrijfsonderdelen en van verschillende niveaus, zodat zij compliance borgen op verschillende niveaus.

Voordeel

Een multifunctioneel team biedt creativiteit, integratie, efficiëntie, en begrip tussen counterparts. Een bepaalde oplossing is niet per se beter, goedkoper of efficiënter, maar risico's worden wel veel eerder gesignaleerd. Betrokkenheid, inspanning en verantwoordelijkheidsgevoel wordt sterk vergroot door de deelname aan de analyse van de oorzaak en in kaart brengen van het effect, waarbij er dan gewerkt wordt aan een oplossing.

Het multifunctioneel risicoanalyse-team bedrijfsbreed ingezet, kan processen beter op elkaar afstemmen en ook ontstaat er beter een wederzijds begrip van waarom een proces op een bepaalde manier wordt ingestoken.



Auditschema doorrollend per afdeling

Een doorrollend audit- of self-assessment schema per afdeling kan een efficiëntere structuur bieden door **per afdeling** een specifiek auditprogramma te hanteren. Om overlap tussen controles en taken van verschillende afdelingen met betrekking tot eisen vanuit AEO te voorkomen, delegeert het hoger management deze aan de meest relevante afdeling. Per afdeling is één persoon verantwoordelijk voor alle AEO activiteiten en resultaten. Om de werklast te spreiden kan gebruik gemaakt worden van een doorrollend schema: iedere sub periode wordt een deel van het totale schema ge-audit en *aan het einde van de totale periode alle componenten aan bod zijn gekomen.*

Voorbeeld

De facility manager loopt dagelijks een ronde over het terrein. Door zijn facility-checklist aan te vullen met AEO gerelateerde security-elementen ontstaan synergievoordelen. Hetzelfde geldt voor de loodschef die magazijnrondes loopt, de receptionist die de in- en uitschrijving van bezoekers bijhoudt, etc.

Door de AEO verantwoordelijkheid bij een Quality & Compliance manager neer te leggen, die toeziet op naleving van kwaliteitsnormen (ISO, AEO, etc.) ontstaan hetzelfde synergie-voordeel door integratie hiervan. Uiteraard heeft de Quality & Compliance manager vanuit deze rol doorgaans een hoge affiniteit met audits en implementatie van normen, meer dan de magazijn-, logistiek- of manager van een douaneafdeling. Een Quality & Compliance manager werkt meestal over alle afdelingen heen, en daardoor een voor-sprong heeft m.b.t. het compleet overzicht van de benodigde verbetertrajecten.

Hoger management kan ook het AEO self-assessment delegeren naar individuele afdelingen. Dan doet ieder het eigen deel, de kwaliteitsmanager coördineert en adviseert bij interpretatie van normen.

Gerichte verspreiding van monitoringresultaten verlicht de auditlast enorm maar vergroot ook direct de awareness.



Roulerende auditteams

Onder roulerende auditteams versta ik het uitvoeren van interne audits door teams met wisselende medewerkers.

Door interne audits en controles roulerend over verschillende medewerkers uit te voeren, voorkomt men dat er 'blinde vlekken' ontstaan en ontstaat er meer kennis en risicobewustzijn bij de medewerkers.

Ook zien medewerkers dan eens hoe andere afdelingen omgaan met het voldoen aan wet- en regelgeving.

Roulatie van managers en/of medewerkers in een auditteam biedt een frisse blik en lijkt daarmee veel effectiever dan een audit door een vaste medewerker of een vast team.



Vier-ogen principe

Het vier-ogen-principe houdt in dat een tweede persoon het werk van de eerste persoon ter plekke nakijkt. Er is een duidelijk onderscheid tussen de twee functies, en er zijn verschillende toepassingen denkbaar, zowel fysiek als administratief.

- fysiek voorbeeld

Na ontvangst en inboeken (of ná orderpicken en vóór verzending) vindt er een controle plaats van de inhoud van de zending. Deze controle wordt uitgevoerd door een tweede persoon.

- administratief voorbeeld 1

De declarant kijkt zelf alle ingevoerde aangiften nog een keer door, na opmaak. Daarna worden deze nogmaals gecontroleerd door een collega-declarant. In een logfile wordt bijgehouden welke aangiften op welke manier zijn gecorrigeerd. Deze logfile is een onderdeel van de monitoringinformatie die met de Douane wordt gedeeld. Deze kan tevens de basis vormen voor analyse en gerichte kwaliteitsverbetering. In de praktijk wordt een aangifte onder grote tijdsdruk gemaakt en direct verzonden, zonder dat het proces zelf geadministreerd wordt.

Er zijn bedrijven die duidelijk kiezen voor 'overcapaciteit' op de douane-afdeling zodat er genoeg ruimte is voor het toepassen van dit principe.

- administratief voorbeeld 2

Wekelijks wordt een bepaald aandeel van alle aangiften steekproefsgewijs nagekeken door een collega declarant die een controle-template invult. Deze dient als input voor het operationeel overleg ter lering en verbetering en voor managementrapportage.

Eventuele correctie(s) wordt met de declaranten onderling besproken en daarmee direct een werkklimaat gecreëerd waarin het normaal is om elkaar te verbeteren.

- administratief voorbeeld 3

Aangiften met een sterk verhoogd bedrijfsrisico worden door een manager of hoofd van de afdeling gecontroleerd. Denk aan o.a.

- aangiften Beperkte Fiscale Vertegenwoordiging
- aangiften waarbij aangever niet zelf het transport regelt
- aangiften specifiek met verhoogde aansprakelijkheids- of compliance risico (deze categorie wordt voornamelijk op basis van ervaring vastgesteld)



Vermindering kwetsbaarheid solvabiliteit

Voor iedere organisatie is het van belang de juiste strategie te hanteren inzake klantspreiding en de kredietwaardigheid ten behoeve van de vermindering van de kwetsbaarheid van de solvabiliteit van het bedrijf. Solvabiliteit is het eigen vermogen gedeeld door het totaal vermogen. Een hoge solvabiliteitsratio ontstaat wanneer er meer eigen vermogen is ten opzichte van het totale vermogen.

Een solvabiliteitsratio van 25%-40% is gezond. Een bedrijf met een solvabiliteitsratio <25% wordt bekeken als kwetsbaar, niet stabiel, men bouwt op veel vreemd vermogen en heeft weinig eigen reserves. Ook betaal je rente over vreemd vermogen.

Klantspreiding- en kredietwaardigheid zorgt voor reductie van afhankelijkheidsrisico's en vergroot robuustheid van het bedrijf. Bij goede kredietwaardigheid zijn er minder schulden ten opzichte van totaalvermogen. Een gespreid klantenportfolio en goede kredietwaardigheid zorgt voor minder gevoeligheid voor commerciële druk van klanten om de 'grens op te zoeken'.



Controle periodiek GPA (geautomatiseerde periodieke aangifte)

Preventieve geautomatiseerde controles brengen maandelijkse gebreken bij invoer in beeld. Het gaat hierbij om controle en correctie op inhoud van invoer en de wijze waarop het is afgehandeld. Controles en (random) checks worden op de 1ste werkdag van de maand uitgevoerd. Hieruit volgen acties gericht op verbetering aangiften, documentatie van klanten- en leveranciers en dataverwerkings- en –aanleveringsproces.

Daardoor kan GPA op de verplichte 10e werkdag van de maand zo correct mogelijk worden ingediend. Tevens leidt dit tot continue verbetering van de bedrijfsprocessen en wordt het efficiënter. Voor onregelmatigheden die niet tijdig kunnen worden hersteld stelt men een begeleidende brief op, waarin de douane wordt gevraagd om toestemming voor wijziging van de GPA.

Voordeel

De preventieve controle is de garantie voor een goede maandaangifte, een basis voor continue verbeteringsproces van interne beheersing. Hieruit blijkt aan intern management en de douane dat het bedrijf 'in control' blijft. Vóór controle Key Performance Indicators (KPI's) te benoemen, kan de betrokken partner worden gemonitord en aangesproken. KPI's zijn: aantal en aard van fouten in aangeleverde stukken.

Deze resultaten kunnen in rapportage naar douane gebruikt worden in welke mate men compliant is aan de (douane) wetgeving. Als douane niet akkoord gaat met een wijziging volgt een UTB (Uitnodiging Tot Betaling), welke kunnen worden voorkomen door deze te voorzien van begeleidende brieven.



Achteraf interne controle douaneaangiften

Achteraf uitvoeren van een controle douaneaangiften zorgt ervoor, dat structurele fouten ontdekt worden. Daarbij hoort ook de terugkoppeling naar het management, zodat het lerend vermogen van een organisatie een kick-start krijgt.

Een uitgebreide steekproef op mismatch-dossiers NCTS of uitvoer vs. Uitgaan is er zo een, welke eenmalig maar ook periodiek worden uitgevoerd.

Ik pleit zelf voor maandelijkse dossiercontroles welke direct worden vastgelegd in een Excel-sheet zodat per kwartaal alles direct voor de douane inzichtelijk is en ook direct ter hand kan worden gesteld aan de controlerend ambtenaar.



Vastlegging incidenten t.b.v. procesverbetering

Bijzonderheden registreert men in een template (incidentenregister). Deze wordt besproken met het MT, waar van toepassing ook bij operationeel teamoverleg. Denk aan weigering van aanvragen en/of klanten, issues omtrent 'dual use' goederen, etc. Ook twijfel bij correctheid van documenten of bij 'foutieve' HS-codes, of onjuist interpreteren van regels.

Vastlegging zorgt als instrument voor de interne organisatie om herhaling te voorkomen. Voordeel is dat deze maatregel afwijkingen in de ruimste zin van het woord voorkomt.



Kennis & kunde: soft skills (houding en gedrag)

Systeemtoezicht is voor een groot deel gebaseerd op vertrouwen. Het is dan ook belangrijk dat een bedrijf zich ervan bewust is dat het zélf voor het grootste deel verantwoordelijk is voor het opbouwen hiervan richting douane maar ook bij de ketenpartners. Hiertoe kan een bedrijf een breed scala aan stappen zetten in het creëren en onderhouden van vertrouwen.

Hoe?

- Door technologie, mits beheersing van processen voldoende geborgd is
- Overheid (douane) proactief uitnodigen om kijkje in bedrijfsprocessen te nemen
- Verantwoordelijkheid nemen door zelf het controlespoor (audit trail) te controleren
- Proactief de (interne) controleresultaten delen via het foutenlog (incidentenregister)

Voordeel

Een kijkje in de keuken van het bedrijf geeft inzicht in de processen en prioriteiten in de organisatie. Het vergroot het wederzijdse begrip en opent deuren voor het gezamenlijk nadenken over hoe bepaalde processen kunnen worden verbeterd en waar nodig, aangepast.

Casus

- A. Een Nederlandse ondernemer is veroordeeld tot € 50.000 boete omdat de producten die hij leverde onder 'militair equipment' stonden geregistreerd maar hij niet beschikte over de vergunning zoals vereist;
- B. Ondernemer X heeft twintig maanden cel opgelegd gekregen vanwege leveringen aan Turkije en Dubai van motoronderdelen, die echter werden doorgeleverd aan een op de sanctielijst genoemde (uiteindelijke) bestemming van een Iraanse entiteit;
- C. Logistiek dienstverleners lopen ook een groot risico, zie de grote Nederlandse luchtvaartmaatschappij die bij het vervoeren van reserve-onderdelen voor drones naar Zuid-Afrika, eindbestemming Ecuador had, doch geen doorvoervergunning, dus kreeg hij een veroordeling- en een boete van € 40.000.

Wettelijk kader AEO

- **Verordening (EG) nr. 648/2005 (Veiligheidsverordening)**
- **Verordening (EG) nr. 1875/2006 (Nadere uitwerking veiligheidsverordening)**
- **Verordening (EG) nr. 952/2013 (UCC - Union Customs Code)**
- **Guidelines (zoals opgenomen in TAXUD/2006/1450)**



ORA Offshore Customs Consultancy 'White Paper' is geen juridisch bindend document, maar beschrijft via voorbeelden hoe invulling gegeven kan worden aan beheersmaatregelen en monitoring binnen een bedrijf.

© 2019 ORA Offshore Customs Consultancy

Alle rechten m.b.t. teksten, afbeeldingen, etc. die wij beschikbaar stellen liggen bij ORA Offshore Customs Consultancy. Niet hiervan mag worden gekopieerd, opgeslagen of verspreid zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van ORA Offshore Customs Consultancy. Dit 'White paper' niet dupliceren of kopiëren voor gebruik door anderen, dit is een schending van het auteursrecht. Dit 'White paper' is alleen bedoeld voor informatieve doeleinden en mag niet worden gebruikt voor juridisch of enig ander professioneel advies van welke aard dan ook.





Heb je nog meer vragen?
Ik sta je graag te woord.

Hadassah Vorm

Executive Director

Telefoon: +31 (0) 623188047
E-mail: info@oracustoms.nl
Website: www.oracustoms.nl



Offshore Customs Consultancy